

Godkjent i representantskapets møte 14. november 2024

Protokoll fra representantskapets møte 12. september 2024

Til stede:

Representantskapet: Julie Brodtkorb, Terje Bartholsen, Harald Espedal (sak 68-88), Mathias Hunskaar Furevik (sak 68-88), Gjermund Hagesæter, Tord Hustveit, Martin Kolberg, Anne Berit Lein, Per Botolf Maurseth (sak 72-88), Eli Hovd Prestegården, Tom Henning Slethei og Morten Sjøberg.

Forfall: Marianne Aasen, Terje Rogde og Eirin Sund.

Fra hovedstyret: Ida Wolden Bache (sak 67-85), Pål Longva (sak 67-85) og Øystein Børsum (sak 67-85).
De ansattes representanter Mats Bay Fevolden (sak 67-88) og Guro Heimly (sak 67-88).

Fra tilsynssekretariatet: Jan Frode Jakobsen, Lene Finkenhavn, Peter H. Grutle, Kristian Magnus Langseth, Anne Gullhagen Larsen og Lise Taylor.

Fra Norges Bank: Ingunn Valvatne (sak 67-85), Bjarne Gulbrandsen (sak 67-85), Kyrre Nilsen (sak 67-85), Jan Thomsen (sak 67-85), Therese Steen (67-85), Alexander Behringer (sak 67-85), Torild Uribarri (sak 67-85), Elisabeth Nærby (sak 67-85), Nicolai Tangen (sak 67-75), Trond Grande (sak 67-85), Marte Skaar (sak 67-85), Pål Haugerud (sak 67-85), Ørjan Agdesteen (sak 68-71, 81), Jan J. Necas (sak 68-70), Stian Solheim (sak 68-70), Hege Gjerde (sak 68-71), Kirsten Steinberg (sak 74, 77-79), Elin Berg (sak 78-79), Carine Smith Ihenacho (sak 78-79), Christian Slinning (sak 79), Hedda Halvorsen (sak 79), Anders Nordbø (sak 79), Audun Stubsjøen (sak 79), Gaute Langeland (sak 81), Arne Osnes (sak 81), Per Gunnar Bull Karlsen (sak 81), Torbjørn Hægeland (sak 82).

Fra EY: Einar Hersvik (sak 71).

Andre: Frida Winther Kapstad og Eline Hjellbakk Pettersen (sak 76).

Møtetid:

Kl. 09:00 – 14:30.

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste. Innledningsvis orienterte leder av representantskapet om mediesaker i sommer hvor hun ble kontaktet.

67/2024 Protokoll fra representantskapets møte

- Saksdokument: Utkast til protokoll fra representantskapets møte 6. juni 2024.
- Vedtak: Representantskapet godkjenner protokollen fra representantskapets møte 6. juni 2024.

68/2024 **Halvårsrapport Norges Bank – budsjettstatus og regnskap for første halvår 2024**

- Saksdokument:
- Brev fra tilsynssekretariatet 30. august 2024 om budsjettstatus og regnskap for første halvår 2024.
 - Brev fra hovedstyret 28. august 2024 vedlagt halvårsrapport Norges Bank – budsjettstatus og regnskap 1. halvår 2024.

[I møtet ble sak 68, 69 og 70 behandlet under ett da sakene henger tett sammen.]

Visesentralbanksjef Pål Longva innledet, etterfulgt av Ørjan Agdesteen som holdt en presentasjon. Innlederne, sentralbanksjef Ida Wolden Bache, leder i NBIM Nicolai Tangen og nestleder Trond Grande svarte på representantskapets spørsmål om bl.a. sykefraværet i virksomhetsområdene, balanseføring av seddel og mynt, og om nivået på andelen av fondet som forvaltes eksternt. Det ble også stilt spørsmål om hvordan fondet sikrer god kontroll med leverandørleddet når det gjelder eksterne forvalterne. Representantskapet stilte også spørsmål om hyppigheten og størrelsen knyttet til bruken av sluttpakker i fondet.

- Vedtak: Representantskapet tar rapport om budsjettstatus første halvår 2024 til etterretning og anser rapporteringen til å være i tråd med budsjettreglementet. Representantskapet ber hovedstyret fortsatt ha stor oppmerksomhet på kostnadseffektivisering og utnyttelse av stordriftsfordeler.

69/2024 **Virksomhetsrapport sentralbankvirksomheten for første halvår 2024**

- Saksdokument: Brev fra hovedstyret 28. august 2024 vedlagt virksomhetsrapport for sentralbankvirksomheten for første halvår 2024.

[I møtet ble sak 68, 69 og 70 behandlet under ett da sakene henger tett sammen.]

Sentralbanksjef Ida Wolden Bache og visesentralbanksjef Pål Longva svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. resultatene av medarbeiderundersøkelsen når det gjelder mangfoldsarbeidet, innføring av nytt HR-system som ble dyrere enn opprinnelig antatt, samt om resultatoppnåelse i forskningsenheten (PPO Forskning). Representantskapet var også opptatt av risikovurderingene knyttet til å bruke allmenne skytjenester i sentralbankvirksomheten (også tatt opp under sak 77).

Vedtak: Representantskapet tar virksomhetsrapport for sentralbankvirksomheten for første halvår 2024 til etterretning.

70/2024 **Virksomhetsstyring i NBIM for andre kvartal 2024**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 vedlagt rapport om virksomhetsstyring i NBIM for andre kvartal 2024, og norsk oversettelse av rapporten fremskaffet av tilsynssekretariatet.

[I møtet ble sak 68, 69 og 70 behandlet under ett da sakene henger tett sammen.]

Sentralbanksjef Ida Wolden Bache, leder i NBIM Nicolai Tangen og nestleder Trond Grande svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. status for investeringssimulatoren, og hvorvidt fondet har vurdert å være mer aktiv i å fremme forslag til generalforsamlinger. Representantskapet ba også om en nærmere forklaring på, og konsekvensene av den omtalte «long-short»-fasiliteten for eksterne forvaltere. Representantskapet var også opptatt av status for NBIMs eierdialog med Tesla om fagforeningsspørsmål.

Vedtak: Representantskapet tar rapport om virksomhetsstyring i NBIM for andre kvartal 2024 til etterretning.

71/2024 **Statens pensjonsfond utland (SPU) – offentlig rapport for første halvår 2024**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 vedlagt rapport for første halvår 2024 om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) inkludert uttalelse fra EY

om forenklet revisorkontroll, samt den interne rapporten om avkastning og risiko i fondet for andre kvartal 2024.

Leder i NBIM Nicolai Tangen og nestleder Trond Grande innledet, etterfulgt av Einar Hersvik fra EY som redegjorde om forenklet revisorkontroll. Tangen og Grande svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. løpetiden på fastprisen på kraft knyttet til fornybarinvesteringene, og om konsentrasjonsrisiko knyttet til store, gjerne AI-drevne, teknologiselskaper, som har bidratt sterkt til den positive avkastningen. Representantskapet stilte også spørsmål om NBIMs kommunikasjon utad om at fondet kan komme til å falle vesentlig i verdi. Tangen ga bl.a. uttrykk for at det er viktig å forberede samfunnet på et slikt scenario. Representantskapet stilte også spørsmål om ledighetsgraden for den unoterte eiendomsporteføljen sett opp mot grensen på 15 prosent fastsatt av hovedstyret i investeringsmandatet til leder av NBIM. Videre ble det stilt spørsmål til NBIM om det er gjort en evaluering av investeringene i realaktiva (unotert eiendom og infrastruktur) i forhold til investeringer i det noterte markedet. Tangen reflekterte rundt avkastningen i forhold til det noterte markedet, og kjennetegnene ved investeringer i unotert eiendom. Sentralbanksjefen opplyste at et av hensynene bak åpning for investeringer i unotert eiendom var at dette kunne bedre risikospredningen i fondet.

Vedtak:

Representantskapet tar rapport for Statens pensjonsfond utland for første halvår 2024 og EYs uttalelse til etterretning.

Representantskapet tar rapport om avkastning og risiko i Statens pensjonsfond utland for andre kvartal 2024 til etterretning.

72/2024 **Protokoll fra hovedstyrets møter**

Saksdokument: Protokoller fra hovedstyrets møter 14.-15. mai, 11. juni og 9. august 2024.

Visesentralbanksjef Øystein Børsum svarte på spørsmål fra representantskapet om hvilke vurderinger som ligger bak enkelte av hovedstyrets beslutninger om observasjon/utelukkelse basert på etikkrådets anbefalinger.

Vedtak: Representantskapet har ingen merknader til protokollen fra hovedstyrets møter 14.-15. mai, 11. juni og 9. august 2024.

73/2024 **Protokoll fra møter i komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet**

Saksdokument: Protokoller fra komitémøtene 24. april, 2. mai, 4., 12. og 19. juni, samt 7. og 9. august 2024.

Vedtak: Representantskapet tar til orientering protokoller fra møtene i komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet 24. april, 2. mai, 4., 12. og 19. juni, samt 7. og 9. august 2024.

74/2024 **Tilsynsgjennomgang om styring og kontroll med utkontraktering i Norges Bank (rapport fra BDO) – svar fra hovedstyret**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 2. juli 2024 om tilsynsgjennomgang om styring og kontroll med utkontraktering i Norges Bank (rapport fra BDO).
Sentralbanksjef Ida Wolden Bache og leder for GRC Kirsten Steinberg innledet.

Vedtak: Representantskapet tar hovedstyrets svar på tilsynsgjennomgang om styring og kontroll med utkontraktering i Norges Bank til etterretning.

75/2024 **Tilsynsgjennomgang om etterlevelse av rammeverk for observasjon og utelukkelse, og godkjenning av markeder og land (rapport fra Menon) – svar fra hovedstyret**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 22. august 2024 om undersøkelse av etterlevelse av rammeverk for observasjon og utelukkelse, og godkjenning av markeder og land (rapport fra Menon).

Sentralbanksjef Ida Wolden Bache innledet. Representantskapets leder ga deretter en oppsummering av drøftingen i Den faste komité, herunder at hovedstyrets svar var opplysende, og at det er en løpende utvikling i en annen relevant sak, jf. brevtutveksling mellom Finansdepartementet og Etikkrådet sendt til orientering til representantskapet (se nederst i protokollen under orienteringssaker). Den faste komité uttrykte også bekymringer rundt fondets omdømme basert på situasjonen i

Gaza/Israel spesielt. Representantskapet sluttet seg til Den faste komiténs anbefaling om å innhente utdypende informasjon fra Etikkrådet i komiteens neste møte. Formålet er å få bredere innsikt om verktøyene i rammeverket for fondet når det gjelder etisk forsvarlig forvaltning.

Vedtak: Representantskapet tar hovedstyrets svar på tilsynsgjennomgang om etterlevelse av rammeverk for observasjon og utelukkelse, og godkjenning av markeder og land til etterretning. Rapporten og hovedstyrets svar er offentlig ved representantskapets vedtak, og gis omtale i den årlige rapporten til Stortinget. Det innhentes utdypende informasjon fra Etikkrådet i Den faste komiténs neste møte for å få bredere innsikt om verktøyene i rammeverket for fondet når det gjelder etisk forsvarlig forvaltning.

76/2024 **Masteroppgave – empirisk analyse av makroøkonomiske indikatorer under bankkriseforløp**

Saksdokument: Masteroppgaven «Fra historie til handling – en empirisk analyse av makroøkonomiske indikatorer under bankkriseforløp» av Frida Winther Kapstad og Eline Hjellbakk Pettersen.

Kapstad og Pettersen innledet og svarte på spørsmål fra representantskapet.

Vedtak: Representantskapet tar masteroppgaven og presentasjonen til orientering.

77/2024 **Operasjonell risiko og etterlevelse i sentralbankvirksomheten for første halvår 2024**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 vedlagt rapport om operasjonell risiko og etterlevelse for sentralbanksjefens ansvarsområde for første halvår 2024.

Leder i GRC Kirsten Steinberg innledet. Sammen med sentralbanksjef Ida Wolden Bache svarte hun på spørsmål fra representantskapet om bl.a. forsyningsmodellen for kontanter. Det ble også stilt spørsmål om risikovurderinger knyttet til å flytte deler av sentralbankvirksomhetens systemer og prosesser til allmenne skytjenester, og andre lands mulighet til å kreve utlevering av data som er lagret i

slike systemer. Innleiderne forklarte bl.a. nærmere om den differensierte IT-porteføljen med ulike IT-plattformer (jf. DiffIT-programmet). Det ble også stilt spørsmål om risiko knyttet til NBIMs bruk av allmenne skytjenester (AWS).

Vedtak: Representantskapet tar rapport om operasjonell risiko og etterlevelse for sentralbankvirksomheten for første halvår 2024 til etterretning.

78/2024 **Etterlevelse og kontroll i NBIM – rapport for andre kvartal 2024**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 vedlagt rapport om etterlevelse og kontroll i NBIM for andre kvartal 2024, og norsk oversettelse av rapporten fremskaffet av tilsynssekretariatet.

Elin Berg, Global Head of Operational Risk and Control, innledet og svarte sammen med nestleder i NBIM Trond Grande på spørsmål om depottjenester og investeringene i Russland, håndteringen av mulige interessekonflikter, samt rutiner for håndtering av innsideinformasjon.

Vedtak: Representantskapet tar rapport om etterlevelse og kontroll i NBIM for andre kvartal 2024 til etterretning.

79/2024 **Årlig strategisk trusselanalyse**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 28. august 2024 om årlig strategisk trusselanalyse med vedlegg (**FORTROLIG**).

Sikkerhetsdirektør Christian Slinning og medarbeidere fra NBA Security and Crisis Management Hedda Halvorsen, Anders Nordbø og Audun Stubsjøen, holdt en presentasjon og svarte på spørsmål fra representantskapet.

Vedtak: Representantskapet tar Norges Banks årlige strategiske trusselanalyse til orientering.

80/2024 **Rammeverk for fondsinvesteringer i unotert infrastruktur for fornybar energi**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 29. august 2024 om rammeverk for fondsinvesteringer i unotert infrastruktur for

fornybar energi med vedlegg.

Visesentralbanksjef Øystein Børsum innledet.

Vedtak: Representantskapet tar oppdatert rammeverk for fondsinvesteringer i unotert infrastruktur for fornybar energi til orientering.

81/2024 **Finansiell risiko og forvaltningen av valutareservene – andre kvartal 2024**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 vedlagt rapport om finansiell risiko og forvaltningen av valutareservene for andre kvartal 2024.

Avdelingsdirektør i Markeder, Gaute Langeland, innledet.

Vedtak: Representantskapet tar rapport om finansiell risiko og forvaltningen av valutareservene for andre kvartal 2024 til etterretning.

82/2024 **Rapport om finansiell infrastruktur 2024**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 vedlagt rapport om finansiell infrastruktur 2024.

Direktør for finansiell stabilitet Torbjørn Hægeland svarte på spørsmål fra representantskapet om bl.a. regulering av kryptoeiendeler. Det ble også stilt spørsmål om neste generasjons oppgjørssystem, herunder om konsekvensene av de ulike valgmulighetene, særlig med tanke på regelverk som må følges.

Vedtak: Representantskapet tar rapport om finansiell infrastruktur 2024 til orientering.

83/2024 **Norges Banks pensjonsordning – endring av minstegrensen for medlemskap**

Saksdokument: Brev fra hovedstyret 27. august 2024 om Norges Banks pensjonsordning – endring av minstegrensen for medlemskap med vedlegg.

Vedtak: Representantskapet tar informasjon om endring av minstegrensen for medlemskap i Norges Banks pensjonsordning til orientering.

84/2024 **Aktuelle saker**

Sentralbanksjef Ida Wolden Bache redegjorde for:

- Prosessen for ansettelse i åremål som daglig leder av NBIM
- Publisering av informasjon om hovedstyrets medlemmer
- «Memorandum of Understanding» med sentralbanken i Kina
- Kronekursen

Når det gjelder kronekursen, var representantskapet bl.a. opptatt av Norges Banks bidrag til en mer opplysende samfunnsdebatt.

Vedtak: Representantskapet tar redegjørelsene til orientering.

85/2024 **Representantskapets studietur til Stockholm**

Saksdokument: Program for representantskapets studietur til Stockholm i oktober 2024.

Tilsynssekretariatet innledet og svarte på spørsmål fra representantskapet.

Vedtak: Representantskapet slutter seg til oppdatert program for studieturen til Stockholm.

86/2024 **Status for representantskapets og tilsynssekretariatets arbeid og ressursbruk**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 30. august 2024 med vedlegg.

Tilsynssekretariatet innledet og svarte på spørsmål fra representantskapet om ressurs situasjonen i sekretariatet, bl.a. på bakgrunn av langtidssykemeldinger.

Vedtak: Representantskapet tar status for sekretariatets arbeid og oversikt over representantskapets, sekretariatets og ekstern revisors ressursbruk i første halvår 2024 til etterretning.

87/2024 **Representantskapets forretningsorden – justeringer**

Saksdokument: Brev fra tilsynssekretariatet 30. august 2024 om representantskapets forretningsorden med vedlegg.

Vedtak: Representantskapet vedtar sekretariatets forslag til justering av forretningsorden.

88/2024 **Brev mottatt i kopi fra Finansdepartementet til Norges Bank**

Saksdokument:

- Brev datert 21. juni 2024 – mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland – vedtak om endringer.
- Brev datert 24. juni 2024 – meldingen Statens pensjonsfond 2024 mv.
- Brev datert 26. juni 2024 – investeringsmandat til leder av Norges Bank Investment Management mv.
- Brev datert 13. juni 2024 fra Norges Bank til Finansdepartementet angående endringer i investeringsmandatet for leder av NBIM.

Vedtak: Representantskapet tar ovennevnte brev mottatt i kopi fra Finansdepartementet til orientering.

Dokumenter til orientering (lagt ut i Admincontrol):

- Brev fra Finansdepartementet til Etikkrådet datert 27. juni om Statens pensjonsfond 2024 mv. og svarbrev fra Etikkrådet datert 30. august, jf. sak 75/2024.
- Oppdatert møteplan for representantskapet i 2025 (dato for marsmøtet 2025 er endret).